

Szanowni Państwo,

lato w pełni, a organy ustawodawcze pracują pełną parą. Zapowiedzi uszczelnienia systemu podatkowego znalazły pełne odzwierciedlenie w przywróceniu w ordynacji podatkowej klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania oraz w uchwaleniu (na razie tylko przez Sejm) szeregu zmian w ustawach o podatkach dochodowych, obejmujących również obniżenie – do 15% – stawki podatku dochodowego dla „małych przedsiębiorców”. W naszej publikacji także m.in. o ważnym wyroku NSA dotyczącym opodatkowania realizacji opcji menedżerskich i o nowej ustawie o delegowaniu pracowników, o której więcej i szerzej napiszemy w kolejnym, sierpniowym numerze. Serdecznie zapraszamy do lektury!

Kazimierz Romaniec
radca prawny

Kazimierz Romaniec

Radca prawny, prowadzący w kancelarii praktykę prawa podatkowego i sportowego. Posiada wieloletnie doświadczenie w doradztwie podatkowym w zakresie zatrudniania pracowników oraz kadry zarządzającej podmiotów gospodarczych.

ZMIANY W PRAWIE

Nowa ustawa o delegowaniu pracowników – nakłada nowe obowiązki także na pracodawców, którzy już wcześniej delegowali pracowników do Polski

Z dniem 18 czerwca 2016 r. weszła w życie ustawa o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług. Implementuje ona unijną Dyrektywę 2014/67/UE. Dotyczy głównie pracodawców zagranicznych, którzy delegują pracowników do pracy w Polsce. W pewnym zakresie wpływa też na sytuację pracodawców polskich delegujących pracowników za granicę. Nie dotyczy zatrudniania cudzoziemców przez polskie spółki w Polsce.

Przedstawiamy poniżej najistotniejsze kwestie uregulowane przez nową ustawę.

1. Zagraniczny pracodawca delegujący pracowników do Polski najpóźniej w dniu rozpoczęcia delegowania jest zobowiązany (i) wyznaczyć osobę przebywającą w Polsce, upoważnioną do reprezentowania go przed PIP oraz (ii) powiadomić PIP o delegowaniu pracowników, wskazując m.in. dane zagranicznego pracodawcy, dane osobowe delegowanych pracowników, przewidywaną datę rozpoczęcia i zakończenia delegowania oraz charakter usług świadczonych w Polsce, który uzasadnia delegowanie. Ponadto powinien zawrzeć z polskim podmiotem, do którego deleguje pracowników, porozumienie dotyczące współdziałania w zakresie BHP.

2. Ponadto zobowiązany jest zapewnić w okresie delegowania przechowywanie na terytorium Polski dokumentacji dotyczącej delegowanych pracowników (w szczególności ich czasu pracy i wypłat wynagrodzenia) i udostępnić je PIP w ciągu 5 dni roboczych od otrzymania wniosku.

3. PIP została wyposażona w dodatkowe kompetencje dotyczące kontroli przestrzegania przepisów dot. delegowania pracowników. Może m.in. żądać od polskich pracodawców delegujących pracowników za granicę wyjaśnień dot. ich działalności, na potrzeby oceny przestrzegania przepisów o delegowaniu pracowników.

UWAGA! Zagraniczni pracodawcy, którzy w dniu wejścia w życie ustawy (18 czerwca 2016 r.) już delegowali pracowników do Polski (tj. delegowanie było w trakcie) powinni zastosować się do obowiązków wymienionych w pkt. 1 i 2 powyżej w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie, tj. do 18 września 2016 r.

Umowa na piśmie przed dopuszczeniem do pracy

Z dniem 1 września 2016 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy. Ustawa wprowadza obowiązek potwierdzenia pracownikowi na piśmie ustalenia co do stron umowy, rodzaju umowy oraz jej warunków przed dopuszczeniem go do pracy (a nie najpóźniej w dniu rozpoczęcia przez pracownika pracy tak, jak ma to miejsce obecnie). Niewykonanie tego obowiązku będzie stanowiło wykroczenie przeciwko prawom pracownika, zagrożone karą grzywny.

Organy podatkowe mogą pozbawić korzyści podatnika unikającego opodatkowania

Od dnia 15 lipca 2016 r. obowiązuje ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw, która przywróciła klauzulę przeciwko unikaniu opodatkowania, mającą stanowić narzędzie do walki z nadużyciami i agresywną optymalizacją podatkową. Nowelizacja umożliwi organom podatkowym pozbawienie podatników korzyści podatkowych, sprzecznych w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisu ustawy podatkowej, jeżeli zostały one osiągnięte w wyniku działań mających na celu uniknięcie opodatkowania. Zgodnie z art. 119a §1 Ordynacji podatkowej, jeśli podatnik dokona sztucznej czynności, aby osiągnąć korzystny rezultat podatkowy, stojący w sprzeczności z istotą regulacji podatkowej, to skuteczność tego rodzaju działania zostanie prawnie zniweczona.

Postępowanie podatkowe w przypadku podejrzenia, że w danej sprawie spełnione mogą być przesłanki z art. 119a Ordynacji podatkowej, prowadzone będzie co do zasady przez Ministra Finansów. W toku postępowania Minister może zasięgnąć opinii Rady do Spraw Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania („Rada”). Rolą Rady będzie wydanie opinii zawierającej stanowisko, co do zasadności stosowania klauzuli obejścia prawa, wraz z uzasadnieniem (przy czym dla członków Rady przewiduje się możliwość zgłaszania zdania odrębnego).

Podatnik może wnosić o wydanie opinii zabezpieczającej. Wydanie takiej opinii będzie oznaczać dla podatnika, że dla przedstawionej we wniosku czynności planowanej, rozpoczętej lub już dokonanej, nie ma zastosowania przepis art. 119a Ordynacji podatkowej. Wniosek o wydanie opinii zabezpieczającej podlegać będzie opłacie w wysokości 20 000 zł, którą należy wpłacić w terminie siedmiu dni od daty złożenia wniosku. Zainteresowane strony będą mogły wystąpić ze wspólnym wnioskiem o wydanie opinii, która powinna być wydana bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania wniosku.

PROJEKTY ZMIAN AKTÓW PRAWNYCH

Projekt zmian do ustawy o PIT i ustawy o CIT – 15%-owa stawka CIT dla małych podatników

22 lipca 2016 r. Sejm zaakceptował przedstawiony przez Rząd projekt zmian do ustawy o PIT i ustawy o CIT. Zakłada on wprowadzenie 15% stawki CIT dla małych podatników, tj. podatników, u których wartość przychodu ze sprzedaży brutto nie przekracza 1,2 mln euro. Projektowane rozwiązanie weszłoby w życie od 1 stycznia 2017 r. W projekcie zaproponowano także zmiany przepisów, których celem jest doprecyzowanie obecnie funkcjonujących rozwiązań i uszczelnienie systemu podatkowego.

Zmiany zasad wynagradzania prezesów spółek państwowych – ograniczenia dotyczą także spółek z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa

Sejm uchwalił ustawę o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, która ma zastąpić dotychczasową tzw. „ustawę kominową”. Nowelizacja rozszerza krąg podmiotów objętych ograniczeniami w zakresie wysokości wynagrodzenia również o te spółki, w których Skarb Państwa nie jest większościowym udziałowcem. Obecna tzw. „ustawa kominowa” dotyczy bowiem wyłącznie tych spółek, w których Skarb Państwa ma ponad 50% udziałów. Jednocześnie ustawa przewiduje zmianę zasad ustalania wysokości wynagrodzenia takich osób oraz samą wysokość tych wynagrodzeń. Wynagrodzenie osób zarządzających spółką ma być podzielone na dwie części – stałą i zmienną. Część stała wynagrodzenia ma być uzależniona od bieżącej sytuacji spółki, jej wielkości oraz skali prowadzonej działalności, a część zmienna od efektów pracy mierzonej wykonaniem celów wskazanych w ustawie, takich jak np. obniżenie kosztów prowadzonej działalności, podniesienie poziomu zysku netto, czy realizacja planu restrukturyzacji. Podstawą zatrudnienia osób zarządzających spółkami ma być umowa cywilnoprawna. Ustawa ogranicza również wysokość odpraw dla odchodzących członków zarządów spółek do równowartości trzech miesięcznych wynagrodzeń. Warunkiem uzyskania takiej odprawy będzie co najmniej 12-miesięczny staż w zarządzie danej spółki.

Ustawa została uchwalona przez Sejm na posiedzeniu w dniu 9 czerwca 2016 r. Obecnie czeka na podpis Prezydenta. Ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia.

Projekt zmian do ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę i ustawy o PIP

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy. Zakłada ona wprowadzenie minimalnej stawki godzinowej dla umów zlecenia oraz umów o świadczenie usług, która w 2017 r. ma wynosić 12 zł brutto. Ponadto, strony w umowie zlecenia lub w umowie o świadczenie usług określą sposób potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług. PIP uzyska uprawnienia w zakresie kontroli przestrzegania obowiązku zapewnienia minimalnej stawki godzinowej oraz prowadzenia ewidencji liczby godzin przepracowanych przez osoby fizyczne pracujące na podstawie umów zlecenia czy umów o świadczenie usług.

Nowe przepisy mają zacząć obowiązywać od 1 stycznia 2017 r., za wyjątkiem niektórych regulacji, które mają wejść w życie 1 września 2016 r. Obecnie ustawa ponownie znajduje się w Sejmie, który rozpatrzył stanowisko Senatu.

NAJCIEKAWSZE ORZECZNICTWO

Opodatkowanie realizacji opcji menedżerskich odroczone do czasu zbycia akcji

Naczelny Sąd Administracyjny 20 maja 2016 r. wydał wyrok (II FSK 1234/14), zgodnie z którym, w przypadku otrzymania akcji z tytułu realizacji opcji menedżerskich, podatnik może skorzystać z odroczenia opodatkowania do czasu zbycia akcji, niezależnie od tego, czy podstawą do otrzymania akcji jest uchwała walnego zgromadzenia, czy zobowiązanie się emitenta opcji do ich realizacji.

Zgodnie z art. 24 ust. 11–13 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych („Ustawa”), dochód stanowiący nadwyżkę pomiędzy wartością rynkową akcji objętych (nabytych) na podstawie uchwały walnego zgromadzenia, a wydatkami poniesionymi na ich objęcie (nabycie) nie podlega opodatkowaniu w momencie objęcia (nabycia) tych akcji. Możliwość odroczenia momentu podatkowego od chwili objęcia (nabycia) akcji do ich sprzedaży istnieje przy założeniu, że zostaną łącznie spełnione następujące warunki: (1) spółka emitująca akcje jest spółką akcyjną lub spółką komandytowo-akcyjną; (2) uprawnienie do objęcia/nabycia akcji wynika z uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy spółki będącej emitentem akcji; (3) spółka emitująca akcje ma swoją siedzibę na terytorium państwa członkowskiego UE lub EOG.

Art. 24 ust. 11 Ustawy wprowadza jedynie odroczenie opodatkowania nabytych akcji do momentu, w którym znana jest definitywna wartość przychodu uzyskanego przez podatnika, a nie definitywne zwolnienie od opodatkowania tych akcji. Wartość akcji na etapie ich objęcia nie stanowi przychodu, gdyż ma charakter hipotetyczny – ze względu na wahania kursów akcji dopiero w momencie sprzedaży akcji znana jest wartość rzeczywistego przysporzenia po stronie podatnika. Przyjęcie odmiennego stanowiska, zgodnie z którym przychód powstaje po raz pierwszy w momencie objęcia akcji (jako przychód z realizacji pochodnych instrumentów finansowych), a następnie w chwili ich sprzedaży, prowadziłoby do podwójnego opodatkowania tego samego dochodu.

Omawiany wyrok może mieć istotne znaczenie dla praktyki orzeczniczej, przyczyniając się do zmiany linii orzeczniczej części organów podatkowych, które często odmawiały podatnikom prawa do korzystania z odroczenia przewidzianego w art. 24 ust. 11 Ustawy w przypadku, gdy akcje nabywane były co prawda na podstawie uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy, lecz w wyniku realizacji przyznanych na podstawie tej uchwały opcji lub jednostek.